

První případ nového viru Shamonda v ČR potvrzen v chovu skotu na Tábořsku

26.10.2026

Petr Vorlíček

V ČR byl vyšetřením ve Státním veterinárním ústavu Jihlava potvrzen první případ viru Shamonda (SHAV) u skotu. Nákaza byla potvrzena u abortovaného (potraceného) plodu skotu v hospodářství v Jihočeském kraji (okres Tábor). Virus SHAV dle současné národní ani evropské legislativy nepatří mezi tzv. nebezpečné nákazy. Členský stát EU, na jehož území se virus vyskytne, nemá povinnost přijímat mimořádná veterinární opatření v souvislosti s výskytem viru v chovech. Výskyt viru v chovu nemá vliv ani na veterinární certifikaci zvířat do zahraničí. SVS v reakci na šíření nákazy v Evropě od začátku října zavedla povinné vyšetřování na nákazu mimo jiné v případech potratů u skotu a výskyt nákazy tímto monitoruje v rámci celého území ČR.

<https://svs.gov.cz/svs-zavadi-vysetrovani-na-novy-virus-u-hospodarskych-zvirat/>

Dospělý skot ve výše uvedeném chovu v současné době vykazuje některé klinické příznaky typické pro nákazu virem SHAV. Jde například o několikadenní snížení laktace a výskyt horečky u zvířat. V případě pozitivního záchytu viru SHAV v hospodářství SVS informuje dané chovatele o povaze nákazy a o možných preventivních opatřeních. Mezi ně patří například omezit přemísťování zvířat ze zasaženého chovu po dobu výskytu klinických příznaků nákazy na hospodářství.

Vyšetření na virus SHAV bylo zavedeno z důvodu monitoringu možného výskytu nové nákazy na území ČR od 1. října 2026. Povinná vyšetření hrazená ze státního rozpočtu se týkají vyšetření abortovaných plodů u skotu, telat narozených s malformacemi nebo narození mrtvých či neživotaschopných telat. Tímto povinným vyšetřením je zajištěn monitoring výskytu této nákazy na území ČR. V případě výskytu akutních klinických příznaků u skotu, koní, ovcí či koz má chovatel možnost v součinnosti se soukromým veterinárním lékařem v rámci stanovení diagnózy nechat si zvířata vyšetřit na virus SHAV na vlastní náklady v jednom ze Státních veterinárních ústavů. Dostupné informace o nákaze jsou k dispozici na webu SVS.

Virus SHAV je nebezpečný zejména pro chovy skotu, koní, ovcí a koz. Nákazu přenáší především krevsající hmyz (tiplíci rodu Culicoides). V posledních měsících byla nákaza potvrzena v řadě zemí západní i střední Evropy. Virus se poprvé objevil ve střední Evropě u skotu v létě 2026. Dosud byl potvrzen v Německu (ve spolkových zemích Bádensko-Württembersko, Hesensko, Bavorsko, Sársko a Sasko), v Rakousku (ve Vorarlbersku, Tyrolsku, Salcbursku, Horním Rakousku a Štýrsku), ve Švýcarsku, Francii, Nizozemí, Belgii, Itálii a Lucembursku.

Mezi nejvýznamnější klinické příznaky u skotu patří akutní nástup horečky, výrazný pokles mléčné užitkovosti, nechutenství a průjem; potraty nebo malformace u narozených mláďat. U koní byly popsány rovněž encefalitidy a nervové příznaky

V současné době není dostupná účinná vakcína proti této nákaze. Běžná preventivní opatření spolehlivou ochranu před infekcí neposkytují, protože se jedná o nákazu přenášenou hmyzem. Lze však zvážit ochranu vnímavých zvířat před přenašeči viru formou repelentů a insekticidů. Načasování inseminace samic pak lze upravit tak, aby zranitelné stádium březosti, (u skotu zhruba během osmého až čtrnáctého týdne březosti) spadalo mimo období, kdy jsou přenašeči aktivní.